

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA

Številka: 06210-870/2012-31 02007
Datum: 09/05/2013

SUM KORUPCIJE NA JAVNEM JAMSTVENEM IN PREŽIVNINSKEM SKLADU – DRUGE ZAKLJUČNE UGOTOVITVE O POSAMEZNEM PRIMERU

A / Podatki o pričetku postopka

Komisija za preprečevanje korupcije (dalje: komisija) je postopek o sumu korupcije na Javnem jamstvenem in preživninskem skladu (dalje: JJPS) pričela na podlagi dne 17.10.2012 prejete prijave. Navedbe v prijavi se nanašajo na poslovanje JJPS z zasebnim poslovnim subjektom Unistar LC d.o.o., pri čemer naj bi Aleš Marinček, vodja sektorja za organizacijo, administracijo in kadre, na JJPS potrjeval račune oziroma dejansko opravljene storitve in dobavljeno blago za zasebno podjetje, v katerem je zaposlen , ki je račune tudi pripravljajal.

SNAP je prijavo združil z ugotovitvami v Zaključnem poročilu o ugotovitvah nadzora (dalje: zaključno poročilo), ki ga je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (dalje: MDDSZ) v že zaključeni zadevi št. 06210-86/2012 dne 09.05.2012 posredovalo komisiji. Z vidika pristojnosti komisije relevantne ugotovitve v zaključnem poročilu, ki je obravnavalo poslovanje JJPS v letu 2011, so naslednje: prvič, posamezni zaposleni na JJPS so zaradi neuskklajenosti med sistemizacijo in tarifnim delom oziroma zaradi izplačevanja višje plače, kot je bila določena v pogodbi, dalj časa prejemale previsoka izplačila; drugič, JJPS je direktorju plačeval kilometrino za prevoz na delo vse do 704 evre mesečno, čeprav je bilo njegovo stalno prebivališče v neposredni bližini delovnega mesta; in tretjič, JJPS je kršil določila Zakona o javnem naročanju (dalje ZJN-2) pri naročanju računovodskih in IT storitev določenih podjetij.

B / Povzetek dejanskega stanja

B.1. Izvedena dejanja v postopku preverjanja dejstev in okoliščin

SNAP je zaradi razjasnitve dejanskega stanja v okviru svojih pristojnosti zahteval in pridobil podatke, dokumentacijo in informacije s strani MDDSZ, JJPS in Urada RS za nadzor proračuna, pooblaščne osebe komisije pa so opravile razgovore z nekaterimi osebami, ki bi lahko dale informacije v zvezi z omenjenim primerom. Kot je razvidno iz nadaljevanja, je SNAP na podlagi lastne dejavnosti ugotovil pomembna dejstva in okoliščine, relevantne za odločanje v tem primeru, podrobno pa so dejanja popisana v dokumentu Zaključne ugotovitve o posameznem primeru, št. 06210-870/2012-20.

Komisija je nekdanjemu direktorju JJPS Branku Omerziju in nekdanji direktorici po pooblastilu Vlade RS Tadeji Pušnar, ko je ta še bila na mestu direktorice, v izjasnitev poslala osnutek ugotovitev o konkretnem primeru. Dne 28.12.2012 je prejela odgovor Branka Omerzija, dne 03.01.2013 pa odgovor Tadeje Pušnar. Oba odgovora sta bila pravočasna. Posamezne navedbe v izjasnitvah obravnavanih oseb je SNAP pri pripravi pričujočih ugotovitev tudi upošteval.

Na podlagi informacij, s katerimi je razpolagal SNAP, da se na JJPS, ki se mu je dne 01.02.2013 pripojil še Sklad RS za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, stanje sanira, je komisija dne 25.04.2013 na Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad RS naslovila dopis s pozivom za pojasnila o že izvedenih ukrepih, usmerjenih v odpravo ugotovljenih nepravilnosti oziroma v zmanjšanje korupcijskih tveganj. Dne 06.05.2013 je komisija prejela dopis Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada, ki ga je podpisal direktor Robert Marolt.

B.2. Ugotovljena dejstva in okoliščine

Iz pridobljenih podatkov in dokumentacije izhajajo naslednja ključna dejstva.

(i) Zaposlovanje in nagrajevanje

Iz zaključnega poročila nadzora MDDSZ na JJPS, ki je bil posledica s strani komisije odstopljene prijave št. 06210-86/2012, je razvidno, da je imel JJPS neusklajeno sistemizacijo in tarifni del, kar naj bi zaposleni

prinašalo plačilo po 44. razredu, čeprav je njeno delovno mesto sistemizacija uvrščala zgolj v 38. plačni razred. JJPS je MDDSZ odgovoril, da »gre za obžalovanja vredno tiskarsko napako v opisnem listu delovnega lista. Opisni list je popravljen.«¹ Nadzornica MDDSZ Nataša Vidmar v pogovoru s pooblaščen o sebo komisije pojasni, da je tovrstni argument sicer ni prepričal, hkrati pa ni bilo mogoče ugotoviti, kje je izvor neusklajenosti, torej ali je to sistemizacija, opisni list ali pogodba o zaposlitvi. O ugotovljenih kršitvah inšpektorata za javno upravo kljub prvotni nameri niso obvestili, Tadeja Pušnar pa v izjasnitvi na osnutek ugotovitev pojasni, da se je področje sistemizacije delovnih mest tudi s sprejetim Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v JJPS uredilo. SNAP razpolaga z informacijami, ki navedbe direktorice potrjujejo, enako v dopisu komisiji z zapisom, da so »sistemizacija, tarifni del le-te in pogodbe o zaposlitvi na Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu RS urejene in v skladu z veljavno delovnopravno zakonodajo«, navede tudi sedanji direktor Robert Marolt.

Nadalje je v zaključnem poročilu navedeno, da »iz pogodbe o zaposlitvi, ki jo ima JJPS sklenjeno z zaposlenim , izhaja uvrstitev imenovanega v 30. plačni razred, sklad pa mu izplačuje plačo 33. plačnega razreda«. JJPS pojasni, da na podlagi aneksa k pogodbi o zaposlitvi delavcu pripada 33. plačni razred in navede tudi podlago za sklenitev aneksa. Nadzornica Nataša Vidmar ugotovi, da kršitve, upošteva nove pridobljene dokumentacije in pojasnila s strani JJPS, ni bilo več mogoče ugotoviti.

¹ SNAP je bil že v postopku preiskave seznanjen z odgovori in utemeljitvami v dokumentu 060-5/2012-30, ki jih je na ugotovitve zaključnega poročila podal JJPS oziroma v njegovem imenu tedanji direktor Branko Omerzu. Navedeno je bilo iz besedila osnutka ugotovitev komisije o konkretnem primeru, glede katerega sta se obravnavani osebi izjasnili, tudi razbrati.

ki je bila pred prevedbo sistemizirana na delovno mesto višji finančni referent, po ugotovitvah MDDSZ ni izpolnjevala pogojev za zasedbo delovnega mesta. JJPS to utemeljuje s tem, da je »delo, ki ga je opravljala delavka, dejansko presevalo zahtevnost VI. stopnje, poleg tega je delavka v času prevedbe že nadaljevala šolanje za pridobitev VII. stopnje izobrazbe«. Poleg tega naj bi na JJPS upoštevali uradno stališče ministrstva, pristojnega za javno upravo, da se javnemu uslužbencu, ki ne izpolnjuje pogojev glede zahtevane izobrazbe, plačni razred, ki pripada delovnemu mestu glede na naziv, zniža za dva oziroma en plačni razred glede na delovno dobo (mejna vrednost je 23 let). Nadzornica Nataša Vidmar pooblaščenim osebi komisije pojasni, da sta prevedba in umestitev v plačni razred, glede na ta dejstva, izvedeni korektno.

Nadzornici sta tudi ugotovili, da »strošek povečanega obsega dela ni ustrezno dokumentiran ter da se podvaja oziroma je bil odrejen tudi zaposlenim v času bolniške odsotnosti.« Gre za 19 javnih uslužbencev JJPS, pri katerih je nadzor ugotovil, da v sklepih o povečanem obsegu dela niso jasno navedene povečane obremenitve, poleg tega tudi kot osnova za izplačilo ni razvidno dejansko opravljeno dodatno delo. JJPS teh pomanjkljivosti ni pojasnil, prav tako ni pojasnil odrejenega povečanega obsega dela zaposleni uslužbenki na bolniški odsotnosti.

Nekdanja direktorica Tadeja Pušnar v izjasnitvi na osnutek ugotovitev komisije navede, da »nadzor ne trdi, da dodatno delo dejansko ni bilo opravljeno, pač pa zaradi netransparentnosti in pomanjkljivih pojasnil navedenega ne more potrditi«. Zapiše tudi, da »je ministrstvo povračilo sredstev glede na dana pojasnila sklada in na vsebino pogodbe, ki ureja financiranje sklada, zahtevalo upravičeno, ni pa razlogov oziroma podlage, da bi kot odgovorna oseba od zaposlenih zahtevala povračilo izplačanega dodatka za povečan obseg dela«. V izjasnitvah so popisana dela, ki naj bi jih javni uslužbenci opravili, pri čemer so navodila – tako kot sta nadzornica MDDSZ in Tadeja Pušnar v preteklih pojasnilih komisiji že navajali – podana zelo pavšalno in nenatančno. Obračun povečanega obsega dela uslužbenki na bolniški odsotnosti je pojasnjen s tem, da je bil povečan obseg obračunan zgolj relativno glede na dejansko prisotnost uslužbenke na delovnem mestu.

V zaključnih ugotovitvah nadzornici MDDSZ predlagata, da se pri Inšpektoratu za javno upravo predlaga uvedba nadzora glede ugotovljenih zgoraj navedenih in še nekaterih drugih nepravilnosti. Predlog inšpektoratu dejansko ni bil podan.

Kršitve zaposlovanja na podlagi študentskih napotnic je v inšpekcijskem nadzoru dne 06.03.2012 in 14.03.2012 opravil Inšpektorat RS za delo. »Ugotovljeno je bilo, da sta od 01.11.2011 do 30.11.2011 napotnico dijakinje uporabili za delo dve drugi osebi, ... prav tako je v času od 17.01.2012 do 31.01.2012 napotnico študentke uporabila za delo druga oseba«. Inšpektorat je komisiji sporočil, da je bil zoper delodajalca in odgovorno osebo uveden postopek o prekršku ter izdana odločba o prekršku, ki je že pravnomočna. Podana je bila tudi naznanitev kaznivega dejanja goljufije.

Nadzor MDDSZ v JJPS je glede nagrajevanju ugotovil tudi, da je »sklad od 01.03.2011 direktorju plačeval kilometrino za prevoz na delo vse do 704 evre mesečno, čeprav je njegovo stalno prebivališče v neposredni bližini delovnega mesta«. Nadzornici sta v zaključnem poročilu predlagali uvedbo postopka, v katerem bi se preverilo, od kod direktor dejansko prihaja na delo. Na razgovoru s pooblaščenim osebo komisije nadzornica Nataša Vidmar pove, da se dejansko stanje nato ni preverjalo ne za direktorja ne za kogar koli drugega, saj so na MDDSZ ocenili, da bi bilo to stroškovno neučinkovito, rezultati pa zaradi napovedanega nadzora verjetno izkrivljeni. Nekdanji direktor Branko Omerzu, ki je JJPS zastopal od 01.01.2010 do 31.07.2012, je sicer podal izjavo o dejanskem prebivališču, z njo seznanil nadzorni svet JJPS, ta pa je nato soglašal z

izplačilom kilometrine. Po navedbah Branka Omerzuja v izjasnitvah na osnutek zaključnih ugotovitev komisije je dobil kilometrino izplačano le za dneve, ko se je dejansko izvozil v Ljubljano, enako po vpogledu v evidence v svojih izjasnitvah navede tudi direktorica Tadeja Pušnar.

(ii) Poslovanje z zasebnimi podjetji

Zaključno poročilo navaja naslednje ugotovitve glede poslovanja JJPS z različnimi poslovnimi subjekti.

»Postopek naročila storitev računovodenja pri družbi Finares d.o.o. ni bil transparenten.« Nadzornici sta ugotovili, da je bil k 01.09.2010 sklenjeni pogodbi kasneje dodan cenik, ki tako v izbirnem postopku ni mogel biti predmet vsebine pogodbe. Prav tako je družba Finares d.o.o. brez ustrezne pravne podlage izdala račune za 25 ur po 30 evrov brez DDV, JJPS pa je račune plačal.

Na podlagi navedb v zaključnem poročilu SNAP ugotavlja, da obstaja možnost, da JJPS vzdrževanja računalniške opreme, ki ga izvajata družbi Unistar LC d.o.o. (strojna oprema) in Adrianet d.o.o. (aplikacija za jamstveni program in za vsebino preživitinskega programa), ni pravilno naročil s postopki javnega naročanja.² Pri družbi Unistar LC d.o.o. je JJPS naročil blago in storitve in se z razdelitvijo v več naročil izognil postopkom javnega naročanja. Na podlagi predloga vodje sektorja za kadre, administracijo in organizacijo Aleša Marinčka je JJPS z izvajalcem Unistar LC d.o.o. v letu 2011 pogodbo podpisal neposredno.

Iz računov, ki jih je komisiji predložil inšpektor Urada RS za nadzor proračuna, je razvidno, da je bil pripravilavec računov za podjetje Unistar LC d.o.o. Matija Marinček, po podatkih iz uradnih evidenc Aleša Marinčka, vodje sektorja za kadre, administracijo in organizacijo na JJPS. Aleš Marinček je na JJPS potrjeval ustreznost nabavljenega blaga (količino, kakovost in ceno).

JJPS je MDDSZ odgovoril, da je »sklad v vseh primerih zbiral ponudbe, tudi takrat, kadar je bila vrednost naročila nižja od 500 evrov, a je odgovorna oseba ocenila, da je ustrezno preveriti cene na trgu«. Glede drobljenja naročil JJPS pojasnjuje, da je »sklad naročal opremo v skladu s potrebami, ki pa niso nastale v istem trenutku«. Nadzornica Nataša Vidmar takšno pojasnilo z vidika skrbnosti načrtovanja jemlje kot neutemeljeno.

V prilogi dopisa z dne 28.11.2012 je generalna sekretarka na MDDSZ in direktorica JJPS komisiji posredovala sklenjene posle med JJPS in podjetjem Unistar LC v letu 2012. Skupna vrednost poslov je bila 3.301,87 evrov. Proračunski inšpektor je v inšpekcijskem postopku ugotovil, da je JJPS samo v letu 2011 naročil za 56.382,16 evrov računalniške opreme in storitev pri podjetju Unistar LC, kar je 70 % vseh tovrstnih nabav v navedenem letu. Podatki iz javni evidenc pa pokažejo, da je med JJPS in Unistar LC v letih 2011 in 2012 prišlo do denarnega toka v skupnem znesku 68.170,02 evra.

Nekdanja direktorica Tadeja Pušnar, katere predsedniško mesto v nadzornem svetu JJPS je zaradi te funkcije zamrznjeno, je na vprašanje pooblaščenice komisije, ali je – preden jo je pooblaščenica komisije seznanila z morebitnim nasprotjem interesov – vedela, da to obstaja, navedla, da je o tem že bila

² Po podatkih Supervizorja je podjetje Unistar LC d.o.o. od uveljavitve ZIntPK od JJPS prejelo skoraj 80.000 evrov nakazil, podjetje Adrianet d.o.o. za dobrih 140.000 evrov, Finares d.o.o. pa dobrih 20.000 evrov.

neuradno seznanjena.³ Na dodatno vprašanje, ali je od 01.08.2012 dalje, ko je prevzela vodenje JJPS, že ukrepala, je direktorica odgovorila negativno. Pooblaščenca osebne komisije je zato Tadejo Pušnar pozvala, naj preveri morebitno nasprotje interesov in po potrebi ukrepa.

Tadeja Pušnar je komisijo dne 28.11.2012 nato obvestila, da je na podlagi informacije, ki jo je pridobila od komisije, opravila razgovor z Alešem Marinčkom. Ta je pojasnil, da »dejstvo sorodstva ni v ničemer vplivalo na to, pri katerem dobavitelju se je kupovala oprema in da ... , ki dela v zasebnem podjetju, nima položaja, ki bi vključeval take pristojnosti, da bi lahko določal cene ali sklepal posle«. Tadeja Pušnar pojasni tudi, da »je na strani sklada oseba, ki vzpostavi podlago za nabavo, direktor in v nobenem primeru gospod Marinček ter da samo dejstvo potrjevanja računa (tj. potrjevanja dejstva, da je bila oprema dobavljena v določeni količini, kvaliteti in za določeno ceno) po njenem mnenju ne more predstavljati spornega ravnanja ne glede na sorodstveno povezanost«. Glede prihodnjega poslovanja s podjetjem Unistar LC je nekdanja direktorica zapisala, da »bodo v primeru potreb po dobavi opreme cene preverjane pri več potencialnih dobaviteljih, za večje nabave pa bo postopek vodil drug javni uslužbenec ali komisija«.

Glede suma obstoja nasprotja interesov se je v izjasnitvi opredelil tudi nekdanji direktor Branko Omerzu in zapisal, da »ni res, da bi sorodstvo sodelavca z delavcem v zasebnem podjetju kakor koli negativno vplivalo na delovanje sklada in bi prinašalo posebne koristi zasebnemu podjetju«, prav tako pa tudi, da »zaradi samega »videza« ne bi bil pripravljen kot odgovorna oseba sklada delovati v nasprotju z interesi sklada«.

Sedanji direktor Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada RS Robert Marolt v dopisu komisiji, prejetem dne 06.05.2013, navaja, da »javni uslužbenec Aleš Marinček, vodja sektorja II, od 09.01.2013 v skladu z odločitvijo prejšnje direktorice JJPS Tadeje Pušnar ni več skrbnik pogodbe o vzdrževanju računalniške opreme in sistemski podpori, sklenjene med skladom in družbo Unistar LC d.o.o.. Okoliščine nasprotja interesov so tako odpravljene, saj navedeni javni uslužbenec ne opravlja več nobenih nalog oziroma nima več nobenih pooblastil, ki bi bile kakor koli povezane s sodelovanjem med skladom in družbo Unistar LC d.o.o.«

Dne 16.06.2012 je MDDSZ od JJPS zahtevalo povračilo javnofinančnih sredstev v višini 147.628,79 evra, ki jih je JJPS že pod vodstvom Tadeje Pušnar dejansko povrnili. Večji del tega zneska, tj. dobrih 112.000 evrov, predstavlja povračilo plačil po pogodbah, ki so bile sklenjene brez ustreznega postopka javnega naročanja ali pa ker osnova za izplačilo sredstev ne obstaja. Dobrih 12.000 evrov je JJPS povrnili iz naslova plačanega povečanega obsega dela.

Tadeja Pušnar je v postopku preiskave in tudi v izjasnitvah na osnutek ugotovitev komisije pojasnila, da so nekatere pogodbe že prenehale veljati, nekaterih spornih pogodb z zasebnimi podjetji pa na JJPS še niso

³ V izjasnitvah na osnutek ugotovitev o konkretnem primeru direktorica Tadeja Pušnar natančneje navede dve seznanitvi. Prvič je bila seznanjena s strani proračunskega inšpektorja, ki »naj bi ugotovil določene osebne povezave, v zvezi s čimer bo tudi storil potrebna dejanja oziroma obvestil pristojne institucije«. Tadeja Pušnar doda, da inšpektor »ni povedal, za katerega javnega uslužbenca gre niti za kakšne povezave...«. Po podatkih komisije je morala biti direktorica o možnem obstoju nasprotja interesov seznanjena pred sredino oktobra 2012. Drugič pa je bila direktorica o možnih povezavah seznanjena »istega dne pred sestankom z javnim uslužbencem komisije«, vendar povsem neformalno, zato je opozorila »razumela kot govorico in ne kot verodostojen podatek«.

prekinili, posebej ne tistih, ki so za nemoteno delovanje sklada ključnega pomena (npr. vzdrževanje programske opreme).⁴ Direktor Robert Marolt v dopisu komisiji pojasnjuje, da je že prejšnja direktorica Tadeja Pušnar sprejela interni Pravilnik o javnem naročanju, s katerim so urejena pravila izvajanja javnih naročil, katerih vrednost je nižja od 20.000 evrov.

Sedanji direktor Robert Marolt navede, da Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad RS z družbo Finares d.o.o. redno ne sodeluje več, z družbo Unistar LC d.o.o. na podlagi pogodbe za obdobje 10.06.2012-09.06.2013 še vedno sodeluje, podjetje Adrianet d.o.o. pa je ključni dobavitelj in vzdrževalec opreme za sklad, ki sploh predstavlja osnovo za izvajanje programov sklada. Pravna podlaga za sodelovanje z družbo Adrianet d.o.o. je Pogodba o vzdrževanju in dopolnjevanju programske opreme z dne 01.03.2010, veljavna pa je do 01.03.2014.

B.3. Relevantno pravo

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije
(uradno prečiščeno besedilo) (ZIntPK-UPB2) (Uradni list RS, št. 69/11)

4. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »korupcija« je vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujenih ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega;
3. »integriteta« je pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi;

37. člen

(dolžnost izogibanja nasprotju interesov)

(1) Uradna oseba mora biti pozorna na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in mora storiti vse, da se mu izogne.

(2) Uradna oseba svoje funkcije ali službe ne sme uporabiti zato, da bi sebi ali komu drugemu uresničila kakšen nedovoljen zasebni interes.

38. člen

(posledice neupoštevanja dolžnosti izogibanja)

(1) Če z drugim zakonom ni določeno drugače, mora uradna oseba, ki ob nastopu službe ali funkcije ali med njenim izvajanjem, ugotovi nasprotje interesov ali možnost, da bi do njega prišlo, o tem takoj pisno obvestiti svojega predstojnika, če predstojnika nima, pa komisijo. Ob tem mora takoj prenehati z delom v zadevi, v kateri je prišlo do nasprotja interesov, razen če bi bilo nevarno odlašati.

(2) Predstojnik oziroma komisija o obstoju nasprotja interesov odločita v 15 dneh in s svojo odločitvijo takoj seznanita uradno osebo.

Zakon o javnem naročanju
(ZJN-2) (Uradni list RS, št. 128/06; 16/08, 19/10, 18/11)

8. člen

⁴ Natančen seznam pogodb podaja Tadeja Pušnar v svojih izjasnitvah.

(načelo transparentnosti javnega naročanja)

(1) Ponudnik mora biti izbran na pregleden način in po predpisanem postopku.

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
(ZSPJS) (Uradni list RS, št. 108/09 – UPB3, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11)

3.a člen
(Ravnanje v primeru nezakonitosti)

(3) Če delodajalec ugotovi, da je bila javnemu uslužbencu ali funkcionarju v nasprotju s tretjim odstavkom 3. člena tega zakona določena in izplačana višja plača, kot bi mu pripadala, se z javnim uslužbencem ali funkcionarjem dogovori o načinu vrnitve preveč izplačanega zneska. V primeru, da med delodajalcem in delojemalcem v enem mesecu od pisnega poziva delodajalca ne pride do soglasja, mora delodajalec preveč izplačani znesek zahtevati s tožbo pred pristojnim sodiščem.

C / Ocena dejstev in okoliščin z vidika določb ZIntPK

MDDSZ je v letu 2012 na JJPS izvedlo nadzor njegovega delovanja. Ugotovljena je bila vrsta nepravilnosti, izvedeni določeni ukrepi, nekatera dejanja pa so bila opuščena. Ključne sporne zadeve so bile – kot je razvidno iz ugotovljenih dejstev in okoliščin – kljub temu, zlasti v času mandata direktorice Tadeje Pušnar, na JJPS odpravljene, korupcijska tveganja pa omejena.

(i) Zaposlovanje in nagrajevanje

Nadzornici MDDSZ sta ugotovili precej kršitev glede usklajenosti sistemizacije, tarifnega dela in individualnih pogodb o zaposlitvi. Pri tem je bil – kot navaja nadzornica Nataša Vidmar – opazen popoln nered in celo obstoj več verzij sistemizacij, ki so bile uporabljene interno, za nadzornike, za inšpekcijo itd. Glede na stanje neurejenosti in neusklajenosti dokumentov bi bila seznanitev inšpektorata za javno upravo po mnenju SNAP nujna, vendar MDDSZ tega ni storilo. Hkrati je SNAP seznanjen z dejstvom, da je nekdanja direktorica Tadeja Pušnar na JJPS izvedla ustrezne ukrepe v smeri sistematične ureditve ključnih delovnopравnih dokumentov in s tem prispevala k ureditvi področja.

Nadzor MDDSZ je nadalje ugotovil, da je bil povečan obseg dela pri določenih javnih uslužbencih izplačan brez ustrezne dokumentacije o tem, kaj sodi v povečan obseg dela in kaj je bilo dejansko opravljeno, da ga je ena izmed uslužbenk prejela tudi za čas bolniške odsotnosti ter da so se izplačila podvajala. JJPS je za te preveč izplačane zneske MDDSZ vrnil proračunska sredstva, od javnih uslužbencev pa zneskov ni izterjal. Nekdanja direktorica Tadeja Pušnar je sicer navedla, da za individualne izterjave ni bilo pravne podlage, saj je bilo dejansko stanje zaradi skopih evidenc težko ugotovljivo. SNAP tako ugotavlja, da je nekdanje vodstvo JJPS ravnalo v skladu z zakonodajo in ugotovljenimi možnostmi.

Nekdanji direktor JJPS Branko Omerzu je sredi leta 2012, po tem, ko so bile poznane ugotovitve notranje revizije MDDSZ, odstopil. Pred tem je od 01.03.2011 prejemal mesečno kilometrino tudi do 704 evre mesečno zaradi spremembe dejanskega prebivališča. Branko Omerzu je nadzornemu svetu JJPS podal izjavo, od kod se vozi na delovno mesto, s čimer se je nadzorni svet tudi strinjal. Hkrati se je na JJPS vodila evidenca *dejansko* opravljene poti v službo, zaradi česar nepravilnosti ni mogoče ugotoviti.

(ii) Poslovanje JJPS z zasebnimi podjetji

Nadzor MDDSZ na JJPS je ugotovil domnevne kršitve ZJN-2, SNAP pa je na podlagi navedb v prijavi obravnaval tudi sum nasprotja interesov. Zaključno poročilo nadzora ugotavlja, da postopek javnega naročila za računovodske storitve ni bil transparenten, v primerih podjetij Unistar LC d.o.o. in Adrianet d.o.o. pa javnega naročila ni bilo, čeprav bi – upoštevaje ustrezno planiranje nabav IT proizvodov in storitev – to moralo biti izvedeno. SNAP je pridobil informacijo, da je proračunski inšpektor, ki je podal prijavo komisiji, kršitve ZJN-2 podal na Državno revizijsko komisijo. Dodatna dejavnost komisije bi bila zato v tem smislu brezpredmetna.

V zvezi s poslovanjem JJPS s podjetjem Unistar LC d.o.o. je SNAP ugotovil, da je Branko Omerzu kot nadrejeni Alešu Marinčku in kot sopodpisnik dokumenta *Izdajatelj računa*, pri čemer je dokument podpisal za Alešem Marinčkom, vedel ali pa je mogel vedeti, da je javni uslužbenec Aleš Marinček v sorodstveni povezavi z osebo, ki je podpisana na izdanih računih podjetja Unistar LC d.o.o. Direktor kot predstojnik ni storil ničesar, da bi to nasprotje interesov oziroma njegov videz omejil, o zadevi pa je bila seznanjena tudi nekdanja direktorica Tadeja Pušnar. Ta je po njenih navedbah in navedbah novega direktorja Roberta Marolta okoliščine nasprotja interesov odpravila s tem, da javni uslužbenec Aleš Marinček nima več pooblastil ali nalog, vezanih na poslovanje Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada RS s podjetjem Unistar LC d.o.o. Nekdanje vodstvo je tako ravnalo v skladu z dolžnim (pričakovanim) ravnanjem ter okoliščine nasprotja interesov, kot ga opredeljuje dvanajsta točka 4. člena ZIntPK, odpravilo.

(iii) Sklepno

V času, ko je JJPS vodil direktor Branko Omerzu, je prišlo na JJPS – tako je pokazal nadzor MDDSZ – do vrste nepravilnosti oziroma do neurejenosti razmer. MDDSZ je izvedelo nekatere ukrepe, kar je pozitivno, vendar pa je nekatere opustilo. Tako denimo inšpektoratu za javno upravo ni vložilo prijave zoper nepravilnosti oziroma neusklajenosti glede sistemizacije, tarifnega dela in pogodb, Državni revizijski komisiji ni podalo predloga za uvedbo revizije konkretnih postopkov javnega naročanja in ni preverjalo, od kod se tedanji direktor Omerzu dejansko vozi na delovno mesto. Nekdanja direktorica Tadeja Pušnar je po navedbah v svojih izjasnitvah, prejetih dne 03.01.2013, in po navedbah sedanjega direktorja Roberta Marolta iz dopisa komisiji, prejetega dne 06.05.2013, izvedla vrsto ukrepov, ki so uskladili delovnopravne dokumente, interno uredili postopek javnega naročanja tudi za nižje zneske od 20.000 evrov in odpravili obstoj okoliščin nasprotja interesov. S tega vidika SNAP ocenjuje, da so bili ukrepi primerni in da so odpravili ključna korupcijska tveganja, ki so na JJPS obstajala.

D / Predlog senatu komisije in utemeljitev predloga:

Na podlagi navedenega SNAP predlaga, da se postopek ustavi, zadeva pa zaključi. Glede na že izvršene ukrepe in navedbe novega vodstva sklada v dopisu komisiji z dne 06.05.2013, da bo komisija o še drugih ukrepih z odpravo korupcijskih tveganj na Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu v prihodnje obveščena, ni potrebe, da bi komisija sklad k ukrepom in poročanju dodatno pozivala. Prav tako ni potrebe, da bi zadevo odstopala drugim organom, saj so bili ti o nepravilnostih v večini obveščeni, nekatere nepravilnosti pa so se medtem že tudi odpravile.

Pripravil:

Boris Gramc, višji nadzornik za omejevanje korupcije

Služba za nadzor in preiskave

Darko Stare, univ.dipl.prav.
VODJA SLUŽBE

Senat komisije je na podlagi vpogleda v vsebino zadeve na seji dne 23. 5. 2013 sprejel sklep, da se potrdijo druge zaključne ugotovitve o posameznem primeru ter dodatno pripravi obvestilo vodstvu Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada o zaključku postopka.

V primeru uvedbe tematskega nadzora nad področjem, ki ga pokriva Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad, se navedeni sklad vključi v nadzor.

Senat komisije je odločal v sestavi: Goran Klemenčič (predsednik), Rok Praprotnik (namestnik predsednika) in dr. Liljana Selinšek (namestnica predsednika).

Odločitev je bila sprejeta: soglasno.

Goran Klemenčič
PRESEDNIK

Vložiti:

- zbirka dok. gradiva.

